

Första söndagen i fastan

9:e mars 2003 kl 1900

i Engelbrekts kyrka

INTROITUS

(Ps 90:15, 16, 1)

Invocavit me,
et ego exaudiam eum.
Eripiam eum
et glorificabo eum.
Longitudine dierum
adimplebo eum.

Han har åkallat mig
och jag skall lyssna till honom.
Jag skall rädda honom
och ära honom.
Med dagars längd
skall jag överfylla honom.

Qui habitat
in adiutorio Altissimi,
in protectione Dei cæli
commorabitur.

Den som bor
i den Högstes hägn,
under himlens Guds beskydd
förblir den.

Gloria Patri et Filio
et Spiritui Sancto,
sicut erat in principio
et nunc et semper
et in sæcula sæculorum.
Amen.

Ära åt Fader och Son
och Helig Ande,
som det var i begynnelsen
och nu och alltid
och i evigheters evighet.
Amen.

(Mässan för första söndagen i fastan kallas *Invocavit*, se psalmbokens andra del, Den svenska kyrkohandboken, som börjar strax efter psalmerna, sidan 86. *Invocavit*, "Han har åkallat mig" är det första ordet i vers 15 i psaltarpsalm 91, det är det första ordet som sjungs i denna mässa, och det är från denna psaltarpsalm texten kommer till alla propriesånger, de som har olika text för varje söndag, det vill säga introitus, graduale, traktus, offertorium och kommunion, till skillnad från ordinariet, dvs kyrie, gloria, credo, sanctus och agnus Dei som har samma text varje söndag.)

KYRIE

rex genitor ingenite
vera essentia
eleison

Herre,

kung, ofödde fader,
sanna essens,
förbarma dig.

Kyrie

luminis fons
et rerum conditor
eleison

Herre,

ljusets källa,
och sakers skapare,
förbarma dig.

Kyrie

qui nos tue imaginis
signasti specie
eleison

Herre,

som signerat oss med
bilden av ditt ansikte,
förbarma dig.

Christe

qui perfecta
es sapientia
eleison

Kriste,

du som perfekt
visdom är,
förbarma dig.

Christe

lux oriens
per quem sunt omnia
eleison

Kriste,

gryende ljus,
genom vilket allt är,
förbarma dig.

Christe

dei forma
humane particeps
eleison

Kriste,

Guds gestalt,
deltagande i människans,
förbarma dig.

Kyrie

spiritus vivifice
vite vis
eleison

Herre,

livgivande ande,
livets kraft,
förbarma dig.

Kyrie

utriusque
donum in quo cuncta
eleison

Herre,

bägges
gåva, i vilken allt är,
förbarma dig.

Kyrie

expurgator scelerum
et largitor gratie
quesumus
propter nostras offensas
noli nos relinquere
O consolator
dolentis anime
eleison

Herre,

synders renare,
och nådens utbredare,
vi ber dig
att trots våra överträdelser
inte överge oss,
O, tröstare
åt en sörjandes själ,
förbarma dig.

GRADUALE*(Ps 91:11, 12)*

Angelis suis
mandavit de te,
ut costodiant
in omnibus viis tuis.

Sina änglar
har han befallt angående dig
att de skall vaka över dig
på alla dina vägar.

In manibus
portabunt te,
ne unquam
offendas ad lapidem pedem tuum.

På sina händer
skall de bära dig
så att inte någonsin
din fot stöter emot någon sten.

TRAKTUS

(Ps 91:1-7, 11-16)

Qui habitat
in adiutorio Altissimi,
in protectione Dei cæli
commorabitur.

Den som bor
i den Högstes hägn,
under himlens Guds beskydd
förblir den.

Dicet Domino:
Susceptor meus es,
et refugium meum,
Deus meus,
sperabo in eum.

Han skall säga till Herren:
Du är min upprätthållare,
och min tillflykt.
Min Gud,
jag skall hoppas på honom.

Quoniam ipse liberavit me
de laqueo venantium
et a verbo aspero.

Ty han har befriat mig
från jägarens snara
och från bittra ord.

Scapulis suis
obumbrabit tibi,
et sub pennis eius
sperabis.

Med sina axlar
beskuggar han dig,
och under hans vingar
skall du vänta.

Scuto circumdabit te
veritas eius.
Non timebis
a timore nocturno.

Med en sköld omsluter dig
hans sanning.
Du skall inte frukta
för nattlig fruktan,

A sagitta volante
per diem,
a negotio perambulante
in tenebris,
a ruina et dæmonio
meridiano.

för flygande pil
på dagen,
för kringvandrande gärningsman
i mörkret,
för ruin och demoner
mitt på dagen.

Cadent a latere tuo mille,
et decem milia a dextris tuis,
tibi autem non
appropinquabit.

Faller vid din sida tusen,
och tio tusen på din högra sida,
dig skall det dock inte
komma i närheten av.

Quoniam angelis suis
mandavit de te,
ut custodiant te
in omnibus viis tuis.

Ty sina änglar
har han befallt om dig
att de skall vaka över dig
på alla dina vägar.

In manibus
portabunt te,
ne unquam
offendas ad lapidem pedem tuum.

På sina händer
skall de bära dig
så att inte någonsin
din fot stöter emot någon sten.

Super aspidem et basiliscum
ambulabis,
et conculcabis
leonem et draconem.

Över huggormar och basilisk
skall du vandra,
och trampa på
lejon och drake.

Quoniam in me speravit,
liberabo eum.
Protegam eum,
quoniam cognovit nomen meum.

Eftersom han hoppats på mig
skall jag befria honom.
Jag skall beskydda honom
eftersom han känt mitt namn.

Invocavit me,
et ego exaudiam eum.
Cum ipso sum in tribulatione.

Han har åkallat mig
och jag skall lyssna på honom.
Jag är med honom i vedermödan.

Eripiam eum,
et glorificabo eum.
Longitudine dierum
adimplebo eum,
et ostendam illi
salutare meum.

Jag skall rädda honom
och ära honom.
Med dagars längd
skall jag överfylla honom
och visa honom
min frälsning.

CREDO in unum Deum,
 Patrem omnipotentem,
 factorem cæli et terræ,
 visibillum omnium et invisibillum.
 Et in unum Dominum
 Iesum Christum,
 Filium Dei unigenitum.
 Et ex Patre natum
 ante omnia sæcula.

Deum de Deo, lumen de lumine,
 Deum verum de Deo vero.

Genitum, non factum,
 consubstantiallem Patri:
 per quem omnia facta sunt.
 Qui propter nos homines,
 et propter nostram salutem
 descendit de cælis.

Et incarnatus est de Spiritu Sancto
 ex Maria Virgine:
 et homo factus est.

Crucifixus etiam pro nobis:
 sub Pontio Pilato passus,
 et sepultus est.

Et resurrexit tertia die,
 secundum Scripturas.

Et ascendit in cælum:
 sedet ad dexteram Patris.

Et iterum venturus est in gloria
 iudicare vivos et mortuos:
 cuius regni
 non erit finis.

Et in Spiritum Sanctum,
 Dominum, et vivificantem:
 qui ex Patre Filioque procedit.
 Qui cum Patre et Filio
 simul adoratur, et conglorificatur:
 qui locutus est
 per prophetas.

Jag tror på en Gud,
 Fader allsmäktig,
 skapare av himmel och jord,
 allt synligt och osynligt.

Och på en Herre,
 Jesus Kristus,
 Guds enfödde Son,
 och född av Fadern
 före alla tider.

Gud av Gud, ljus av ljus,
 sann Gud av sann Gud,
 född, inte skapad,
 av samma väsen som Fadern
 genom vilken allt blivit skapat,
 som för oss människor
 och för vår frälsning
 nedsteg från himlen,

och blev kött genom Helig Ande
 av Jungfru Maria
 och blev människa.

Dessutom korsfäst för oss,
 led under Pontius Pilatus,
 och begrovs,
 och uppstod på tredje dagen
 enligt Skrifterna,

och steg upp till himlen,
 sitter på Faderns högra sida,
 och kommer igen i ära
 för att döma levande och döda,
 han vars riken
 inte skall ha något slut.

Och på den Helige Ande,
 Herre och livgivare,
 som utgår från Fadern och Sonen,
 och som med Fadern och Sonen
 samtidigt tillbes och äras,
 och som har talat
 genom profeterna.

Et unam sanctam catholicam
et apostolicam ecclesiam.
Confiteor unum baptisma
in remissionem peccatorum.
Et exspecto
resurrectionem mortuorum.
Et vitam venturi sæculi.
Amen.

Och en helig, allmän
och apostolisk kyrka.
Jag erkänner ett dop
till syndernas förlåtelse.
Och förväntar mig
de dödas uppståndelse
och kommande tidsåldrars liv.
Amen.

OFFERTORIUM

(Ps 91:4, 2, 5, 6, 11 – 14)

Scapulis suis
obumbrabit tibi Dominus,
et sub pennis eius
sperabis.

Med sina axlar
beskuggar han dig,
och under hans vingar
skall du vänta.

*Scuto circumdabit te
veritas eius.*

*Med en sköld omsluter dig
hans sanning.*

Dicet Domino:
Susceptor meus es.
Non timebis
a timore nocturno,
a sagitta volante per diem.

Han skall säga till Herren:
Du är min upprätthållare.
Du skall inte frukta
för nattlig fruktan,
för flygande pil på dagen.

Quoniam angelis suis
mandavit de te,
ut custodiant te,
ne unquam
offendas ad lapidem pedem tuum.

Ty sina änglar
har han befallt om dig
att de skall vaka över dig
så att inte någonsin
din fot stöter emot någon sten.

Super aspidem et basiliscum
ambulabis,
et conculcabis
leonem et draconem.
Quoniam in me speravit,
liberabo eum.

Över huggormar och basilisk
skall du vandra,
och trampa på
lejon och drake.
Eftersom han hoppats på mig
skall jag befria honom.

SANCTUS

HEligh HEligh HEligh. herre gudh sabaoth
 Fulle äre himblana och iorden aff tinne herligheet Osanna j högdene
 Welsignat vare han som kommer j herrans namn Osanna j högdene.

AGNUS DEI

O gudz lamb som borttager verldenes synder. förbarma tigh öffuer oss
 O gudz lamb som borttager verldenes synder förbarma tigh öffuer oss
 O gudz lamb som borttager verldenes synder. Gijff oss tijn frid och
 velsignelse

(Från en mässbok från Bjuråker, 1540)

KOMMUNION

(Ps 91:4, 5)

Scapulis suis
 obumbrabit tibi,
 et sub pennis eius
 sperabis.
 Scuto circumdabit te
 veritas eius.

Med sina axlar
 beskuggar han dig,
 och under hans vingar
 skall du vänta.
 Med en sköld omsluter dig
 hans sanning.

(Psalm 91)

Qui habitat
 in adiutorio Altissimi,
 in protectione Dei cæli
 commorabitur.

Den som bor
 i den Högstes hägn,
 under himlens Guds beskydd
 förblir den.

Dicet Domino:
 Susceptor meus es
 et refugium meum,
 Deus meus,
 sperabo in eum.

Han skall säga till Herren:
 Du är min upprätthållare,
 och min tillflykt.
 Min Gud,
 jag skall hoppas på honom.

Quoniam ipse liberavit me
 de laqueo venantium,
 et a verbo aspero.

Ty han har befriat mig
 från jägarens snara
 och från bittra ord.

Quoniam angelis suis
 mandavit de te,
 ut custodiant te
 in omnibus viis tuis.

Ty sina änglar
 har han befallt om dig
 att de skall vaka över dig
 på alla dina vägar.

In manibus
 portabunt te,
 ne unquam
 offendas ad lapidem pedem tuum.

På sina händer
 skall de bära dig
 så att inte någonsin
 din fot stöter emot någon sten.

Super aspidem et basiliscum
 ambulabis,
 et conculcabis
 leonem et draconem.

Över huggormar och basilisk
 skall du vandra,
 och trampa på
 lejon och drake.

Quoniam in me speravit,
 liberabo eum.
 Protegam eum,
 quoniam cognovit nomen meum.

Eftersom han hoppats på mig
 skall jag befria honom.
 Jag skall beskydda honom
 eftersom han känt mitt namn.

Invocavit me,
 et ego exaudiam eum.
 Cum ipso sum in tribulatione.
 Eripiam eum,
 et glorificabo eum.

Han har åkallat mig
 och jag skall lyssna på honom.
 Jag är med honom i vedermödan.
 Jag skall rädda honom
 och ära honom.

Longitudine dierum
 adimplebo eum,
 et ostendam illi
 salutare meum.

Med dagars längd
 skall jag överfylla honom
 och visa honom
 min frälsning.

BENEDICAMUS DOMINO.

Mater Dei plena gratia
 hostium credentium
 fidei nostre via
 errantium tu consilia dissipas
 et studia discrepantium
 incendium rubor non fuit
 noxium
 tu noxia cordium incendia
 purga per Filium
 qui creavit omnia.

Mater virgo pia
 omnium refugium
 mater maris nescia
 regia vernans prosa pia
 liliū convallium
 prece previa
 Filium presta propiciū
 nobis in via
 ut in patria
 Regem pium
 videat in gloria
 fidelium ecclesia.

Deo dicamus gratias.

AVE, REGINA CÆLORUM,
 ave, Domina angelorum,
 salve, radix, salve, porta,
 ex qua mundo lux est orta.

Gaude, Virgo gloriosa,
 super omnes speciosa;
 vale, o valde decora,
 et pro nobis Christum exora.

Vi välsignar Herren.

Guds Moder, nådefulla,
 de troendes port,
 vår tros väg,
 skingra du de villfarandes rådslag
 och de stridandes iver,
 denna eld som inte gav rodnad
 utan bara var skadlig.
 Denna hjärtans skadliga eld,
 rena den genom Sonen
 som skapat allt.

Moder, fromma jungfu,
 allas tillflykt,
 moder utan make,
 förnyande kunglig ätt,
 liljekonvalje,
 med en bön i förväg
 tillhands, gör Sonen försonlig
 mot oss på vår väg,
 så att, i fäderneslandet,
 den fromme Kungen
 får ses i ära
 av de trognas kyrka.

Vi tackar Gud.

Var hälsad, himlars Drottning,
 var hälsad, änglars härskarinna,
 var hälsad, rot, var hälsad, port,
 genom vilken ljuset stigit upp över
 jorden.

Gläds, ärofulla jungfru,
 vackrare än alla;
 farväl, du mycket sköna,
 och bed för oss hos Kristus.

FASTEPROCESSION

Breves dies hominis,
mundi vita,
humane propaginis.
Que sit vita, cogita.

Korta är människans dagar (*Job 14:5*)
i det världsliga livet,
av det mänskliga släktet.
Betänk vad livet kan vara.

Nitimur in vetitum,
mundi vita,
caro contra spiritum.
Que sit vita, cogita.

Vi pressas mot det förbjudna
i det världsliga livet,
köttet kämpar mot anden. (*Gal 5:17*)
Betänk vad livet kan vara.

Pelle moram propera,
mundi vita,
mora non est libera.
Que sit vita, cogita.

Fördriv skyndsamt vilan
i det världsliga livet,
vilan är inte gratis.
Betänk vad livet kan vara.

Mundo nil immundius
mundi vita.
Que facis, fac citius!
Que sit vita, cogita.

Inget är vedervärdigare än världen
i det världsliga livet.
Det du gör, gör det genast! (*Joh 13:27*)
Betänk vad livet kan vara.

Corpus quod corrumpitur
mundi vita,
animam persequitur.
Que sit vita, cogita.

Kroppen, som fördärvas
av det världsliga livet
förföljer själen.
Betänk vad livet kan vara.

Et bonum propositum
mundi vita,
revocat in irritum.
Que sit vita, cogita.

Och goda föresatser
i det världsliga livet
vänder den till misslyckande.
Betänk vad livet kan vara.

Alios quod doceo,
mundi vita,
ipse docens impleo.
Que sit vita, cogita.

Det jag lär andra
om det världsliga livet
uppfyller jag själv medan jag lär.
Betänk vad livet kan vara.

Christum ne exasperem,
mundi vita,
pauper, sequor pauperem.
Que sit vita, cogita.

För att inte förbittra Kristus
med det världsliga livet
följer jag, fattige, de fattiga.
Betänk vad livet kan vara.

Corpus meum corrigo,
mundi vita,
et in servum redigo.
Que sit vita, cogita.

Jag rätar på kroppen
i det världsliga livet
och skyndar till tjänande.
Betänk, vad livet kan vara.

(<http://paradox.provocation.net/medeltid/pascha/1ifastan.htm>)